



пептръ

# МИИТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 45.

Luni, 4. Noembrie

1846.

Впеле опініі політиче а ле лѣи  
Іосіѳ II.

(Днкеіере.)

Къратѣя свѣлет ал лѣи Іосіѳ доріто-  
ріѳ де о вѣпъ организаре чівилъ се аратъ  
маі къ осевіре зп чіркъларіѣл скріс къ тѣ-  
па са ла 1783 тріміс кътръдерегъторіі ста-  
тѣлѣи, днтрѣ каре ле дмпъртъши воінда  
ші скопѣл съѣ ші каре свѣпъ аша:

„Треі аві трекаръ, декънд порт сін-  
гѣр кърша статѣлѣи; дн декърѣл ачеста  
дні дескоперіѳ къ маре гріжъ, рѣвдаре  
ші modestie прінципеле ші къдетъріле дн  
тѣте ратѣріле адміністраціеі, пептрѣ-къ  
пѣмі ера дестѣл пѣмаі а порѣпчі оарече,  
чі ші десвѣліам ші лѣкрѣл, іар знеорі дн  
dedzcheam днтрег. Тѣріа прежъдеделор дн-  
векіте м'ам сіліт а о слѣбі пріп деслѣшірі,  
а о німічі къ адеверінде, сіліндѣтѣ а де-  
щепта дн персоналѣл дерегъторілор іѣв-  
ре кътрѣ віпеле пѣвлік, днсѣфледіре къ-  
трѣ сервіціѳ, де знде зрѣмѣзъ де сіне, къ  
фіекаре есте даторіѳ а пайнта дн дерегъ-  
торіа са віпеле комѣп ал маіорітѣдїі ка  
о цінтѣ цепералѣ. Пе капі іам дѣрѣит  
къ днкредере, іам днвестіт къ пѣтере,  
лѣсънд ла воіа лор кѣт съші амеагъ пер-  
соналѣл пе лѣпгъ сіне. Дела еі, ка ші

дела өрі каре алѣл ам пріміт къ вѣкріе  
дакъ аѣ грѣит адеверѣл; зша теа ле стете  
дескіѣл дн тѣтѣ зноа ші дн тот чеасѣл,  
спре а ле аскѣлта пропѣперіле, спре а ле  
рѣспѣндї дндоіеліле. Іар де ачі днколо  
тѣ дѣфаторіѳ пе міне днсѣмі, ка воінд  
ші еѣ дѣ тѣте фактеле теле а пайнта фе-  
рїчіреѣ статѣлѣи кът воіѣ вїедѣи, съ ші  
претїнд къ серіосїтате ші фѣрѣ пічі о о-  
севіре стрїса днпїліпїре а порѣпчілор ші  
а прїнципелор теле, къчі ох къ че лене  
саѣ днпїліпїт пѣлѣ акѣт; пептрѣ-къ тѣл-  
теле днпѣрдїрі де порѣпчі саѣ фѣкѣт че  
е дрепт, дар де днпїліпїреѣ лор п'аѣ дн-  
грїжіт німіні. Де ачі апоі зрѣтѣ, къ  
порѣпчіле се препоіа, дар тот пѣ аве пічі  
зп ресѣлтат сінгѣр; чеі маі тѣлді дн де-  
регъторі лѣкра ка „mашїна,“ пѣ къ скоп  
де а фаче врезп вїне, чї пѣмаі ка съші  
факѣ челе маі неапѣрате требі, темѣндѣ-  
се а пѣ фі траші лажѣдекатѣ, саѣ а фі скоші  
дн постѣрі. Кѣ о манїерѣ аша механїкѣ,  
сервілѣ е песте пѣтїндѣ а пѣрта требіле  
офіціале къ фолос. Еі пѣ сокотеск, кѣткъ  
domнїторіѣл къ порѣпчіле сале днші аратѣ  
пѣмаі скопѣл; кѣткъ гѣверпеле кѣріале  
ші провинціале аѣ даторїнда де а деслѣші  
маі къ скѣтпѣтате воінда domнїторіѣлѣ,  
ші а се сілі къ тот кїпѣл, ка челе порѣп-

чите съ се дмплнїаскъ къ псптвалїтате шї кърънд. Дакъ лъкръл п'ар фї аша, а тъпчї дїпереа пвтероселор дїкастерїзрї шї дерегъторї ар фї чеа маї реа економїе де стат, дакъ ачелеа ар маї адаоце перъндвїала шї дпкъркътъра, пе каре ар фї даторї а ле прекърма. Пе лънгъ зп ма-теріалїст ка ачеста, дакъ еї пъ грїжеск де нїмїк, дакъ пъ стръват къ лъкрареа, есте маї вїне а ле да ла тоцї дръмъл, — а пъстра кътева мїліоне, шї а ле лъса дп пвпїле контрїввендїлор; пентръ-къ чел пвдїп аша сарчїнеде свпшїлор с'ар зпшъра, дп време-че ачелеа прїп адмїнїстрадїа реа шї прїп пвтеросїтатеа дерегъторїлор се дпгрешъ. — Дїп тóте ачестеа зрмеа-зъ, къ тоатъ дерегъторїа чере пепрецет, лънгъ каре пъ дпкапе пвмаї о лъкраре ка де сърчїнарї легатъ де чеасърї, зїле шї фої; пентръ-ка тревїле статълвї съ къръ вїне, съ пъ се дмпедече, се чере дпкор-дареа тътъроп пвтерїлор. Ачела пө каре їзвїреа патрїеї шї а патрїодїлор п'л дп-фервънтъ кътръ дерегъторїе, дп а кървї пент пъ арде фокъл пайнтърїї вїнепвї, пъ есте фъкът пентръ дерегъторїї, пъ мерїтъ тїтълъ чїпстїтóре, нїчї леафъ.

Къвтареа фолосълвї егоїстїк есте чел маї перїкълос венїп дп пвртареа тревїлор пввлїче шї чел маї пепртат пъкат, дїп къте пóте фаче зп дерегъторїс де стат. Егоїстъл еъ п'л дпцелег пвмаї дп прї-вїнда ванїлор, чї кспрїнд сьпт ел орї каре алте сконърї лътърале, къте ар пвтé дп-педека сьвършїреа зпвї адевърат вїне, кре-дїпчóса дмплнїре а даторїндеї, каре дп програме офїчїале ар пвтé змврї адевъ-ръл, саъ ал коперї, ал слъвї шї аї пре-лвпцї пвпереа лвї дп лъкраре.

Ачела каре сервеще статълвї, съ пъ се въръ пе сїне претътїндепї дпайпте, тре-вїле персонале, петрекъпїле саме съ п'л ретрагъ дела лъкрърїле офїчїале, рапгърї съ п'л редїїе дела лъкрареа пепрецетатъ кътръ ажвпдереа сконълвї прїнчїпал. Есте зпа дїп тревїле прїнчїпале а щї съ пъ-стрезї вьпа ръндвїалъ дптре класеле де-регъторїлор сьвординате; дп окїї опълвї сьпътос ла мїпте е зп че къ тотъл індї-ферент, дакъ кътва дпсїпвателе, дпщїп-дърїле, репортърїле дппръмъте дїкасте-рїале вїп тотдезпа сьпт адреселе черзте шї регълате; дакъ дерегъторїї вїп ла де-партаменте шї секдїї дпкълдадї къ чїсте саъ къ дїпчї, пентъпадї саъ пепентъпадї.

Нїчї їтереселе осевїтелор пърдї але монархїеї пъ ле кьпоск вїне, саъ къ лъ-крърїле лор ле дпкъркъ. Мълцї кред, къ пьпа шї къщїгъл сьпшїлор есте пентръ еї шї пóте ста лор дескїс; еї пъ сокотеск, къ прекъм домпїторїл, аша шї дерегъторїї сьпт ръндвїдї де прове-дїнда череаскъ спре пвртареа вьпъ а тре-вїлор пввлїче, їар къцетъл кърат ал мї-нїстрїлор нїчї декъм пъ се дпкеїе пвмаї къ атъта, ка съ вьнезе пльчереа домпї-торїлвї, пвїндвшї тоате пвтерїле дптръ спорїреа венїтърїлор пввлїче. Еъ стареа вїстїерїеї о прївеск дїп алт пвнт де веде-ре, пъ ка тълдїмеа. Домпїторїл шї вї-стїерїа пе фїїнд дермърїте дптръ арълка-реа сьмеї де контрїввдїе, токма прїп ачеа-ста дпкредере а сьпшїлор, датъ домпїто-рїлвї есте зп компромїс (жвдекатъ, опї-нїе крїтїзътоаре), певътъмавїлъ, къткъ пъ се ва стоарче контрїввдїе маї маре, декът чере пепърата тревзїпцъ а статъ-лвї шї пайнтареа дпфлорїрїї дїп лъвптръ.

Дакъ ла келтвїелї (спесе) се пот крѣца сѣте марї де ванї, монархѣ е даторїѣ а мїкшора контрївїдїа, пентрѣ къ патриодїї пот контрївї пѣтаї ла тревїнде пѣвлїче неапѣрате.

Дн тревїле офїціале а ле статѣлї тревѣ сѣ фїе депѣртатѣ орї че антипатїе шї днстрѣнаре персоналѣ, днтре тѣдѣларї сѣ се десѣшѣре о пѣтере де о потрївѣ лѣкрѣтѣре, шї трекѣнд къ ведереа дерїмонїїле сечї, сѣ се адѣне адесепорї дн персѣпѣ, сѣ се дѣведе шї дешепте зѣл не алѣл. Нїчї зѣл сѣ пѣ фїе аша егоїстѣ ка сѣ пѣ прїмїаскъ дѣвѣдѣтѣрѣ дѣла алѣл, де шї свѣрдїнат лѣї. Ла тѣте проїектѣле дїнтѣтѣре спре вїпеле комѣн, тревѣ сѣ вїтѣм де пої дншїне, сѣ не пѣтрѣндем, къ фолосѣл пѣвлїк аре зѣптеїетатѣ атѣт дн прївїнда партїкѣларїмор, кът шї кїар дн а їнтереселор персоналѣ монархїче.

Днтрѣ ачестѣа днї концентраїѣ не скѣрт їдеїле, шї чеа че сїмд дн мїне, адеверѣазѣ пїлда теа, кѣткѣ пѣзїреа прїнчїпелор меле тї о прївѣск де даторїндѣ, трекѣтѣре шї асѣпра алтора. Ачела каре кѣцетѣ ка мїне, тѣ ва прїчепе; їар ачела че аре де скопѣл прїнчїпал пѣтаї къ щїгѣл шї рангѣл, маї вїне сѣ пѣрѣсїаскъ постѣл, не каре шї аша пѣ'л мерїтѣ, къчї ла ачела се чере лѣпѣдаре де сїне шї авнегарѣа тѣтѣрор комодїтѣдїмор, пентрѣ-ка сѣ пѣтем сервї вїпелѣ пѣвлїк дн тоате пѣтерїле.“ —

Дн адевѣр ачестѣ кѣвїнте де азр мерїтѣ а фї ре'нвїїате шї дн веакѣл пострѣ; зп маре монарх ле грѣї не ачестѣа, каре — ка шї алдї тѣлдї ценїї марї — свѣрѣа сѣ департе прѣсте веакѣл сѣѣ, днтрекѣн-

дѣл дн фанте шї дн їдеї фїлантропїче, дн каре о парте маре пѣтаї тѣрзїѣ дѣпѣ ел ажѣнсе ла матѣрїтатѣ. Дѣпѣ ачестѣа пѣ е мїраре, дакъ свѣенїреа лѣї Іосїф се фаче тот маї скѣтѣлѣ, дндатѣ че вом кѣпоашѣ маї де апроаше скопѣрїле лѣї маї палте шї педечїле къ каре авѣ а се лѣпта; нїчї не вом мїра, дакъ Франдїск І. дї вечнїчї репѣмеле къ о статѣлѣ тѣреадѣ дн къпїталѣ, пашїтеа кѣреїа дншїї ероїї лѣї Наполеон ла 1809 тречеа къ сѣїїалѣ, плека стїндартѣле шї прѣсента армеле орї кѣнд тречеа не аколо.

Іосїф ІІ. сокотїндѣї ла зп лок тоате трѣсѣреле де карактер аѣ фост зп феномен пар дн веакѣл сѣѣ. Ын семн дѣведѣрат ал їнїмеї салѣ челеї вѣтѣтѣре пентрѣ вїпеле пѣвлїк дѣде Іосїф ла 1765, кънд мамѣ-са фѣкѣндѣї маї зѣптеї парте ла сарчїна кѣрїмѣрїї, ел апѣкѣ челе 22 мїл, фїор. де хѣртїе лѣсате де татѣ сѣѣ шї ле арѣнкѣ дн фок, пентрѣ ка даторїа статѣлї сѣ се зѣшѣрезе шї къ атѣта.

Дн вїада лѣї Іосїф с'аѣ пѣвлїкат естїмп зпеле трѣсѣрї дн Газета нацїоналѣ дѣла Пѣща, дар маї мѣлте дн о врошѣрѣ, карѣа се афлѣ де вѣпзаре шї дн лївѣрїїле нѣстрѣ.

Б.

## ДЕ КѢЛТѢРА МѢСїКАЛѢ.

(Днкѣїере.)

Кѣптарѣа мѣсїкалѣ с'а фост днтрѣдѣс (пѣ щїѣ, дакъ се дїне шї пѣпѣ астѣзї) маї зѣптеїѣ ла Арад прїн рѣпосатѣл С. Текелї. Ачестѣї фрѣтѣс есемплѣ зрѣтѣ шї комѣнїтатѣа пѣстапѣ шї челе маї сѣс

)

atinse. Ашиждереа ши дн Виена кзм дн чеа рѣсакъ, аша ши дн чеа греческъ (macedo-romънѣаскъ вѣсерѣкъ) се днтродѣсе кѣптарѣа мѣсѣкалъ, — деспре каре ши жѣрналеле де мѣсѣкъ дела Виена кѣ чеа маѣ маре лавѣ с'аѣ еспрѣмат — зна де проф. Праер, ѣаръ чѣвалалтъ де Ранд. хартингер днтокмѣтъ не мѣсѣкъ дѣпъ ве-кѣле поастрѣ мелодѣи вѣсерѣчѣщѣ; де знде лесне се поате ведеа, че фрѣмоасъ е кѣптарѣа поастръ чеа веке, кѣнд се пѣне вѣне ши гѣстѣос не поте, апоѣ се кѣптъ лѣн ши мелодѣос.

Дѣчѣ ар трѣвѣ одатъ кѣ тодѣи, чел пѣдѣн прѣн челе маѣ де фрѣнте ши маѣ авѣдѣоасе локѣрѣ сѣ не грѣжѣм серѣос пен-трѣ реформарѣа ши префачерѣа кѣптърѣи поастрѣ вѣсерѣчѣщѣ. Шѣѣ кѣ се вор аѣла кѣдѣва ши де ачѣѣа, карѣи аша вор аргѣ-мента: „Вѣсерѣка нѣ е театрѣ, — че не трѣвѣе кѣптарѣе театралъ дн каса лѣѣ Дѣ-мнезеѣ!“ Ачѣстѣ вѣнѣ оатенѣ кѣдетъ доаръ, кѣмкѣ а кѣпта дѣн поте нѣмѣка алтъ нѣ днсемнеазъ декѣт а кѣпта театралѣчѣще, ши нѣ шѣѣ, кѣ потеле с'аѣ семпеле мѣсѣ-кале нѣ сѣнт, декѣт лѣтере, прѣн каре нѣ-маѣ идеѣле мѣсѣкале се еспрѣмъ, ши кѣ дн-тре театрала ши вѣсерѣчѣаска кѣптарѣе е маре дѣстѣнѣне — деосѣвѣре.

Алѣѣ ѣарѣш кѣптарѣа мѣсѣкалъ дн вѣсерѣкъ о дѣн де оаре-каре профанаре, недѣмнезеѣре, днфрѣкошѣндѣсе ка нѣ прѣн пѣоа кѣптарѣе сѣ пѣдѣаскѣ чеа ортодокѣа. — О скѣрт вѣзѣторѣлор ши кѣ днтѣнека-тъ мѣнте ѳменѣ! — Аѣ рѣсѣи нѣ сѣнт дрепт-мѣрѣиторѣ, карѣи аша кѣптарѣе де мѣлт аѣ? <sup>1)</sup>

<sup>1)</sup> Дѣнкъ дѣн порѣнка днтѣрѣтѣсеѣ Катарѣнеѣ се трѣмѣсѣсерѣ дела С. Петерѣсѣрг ла Рома,

Дар кѣ ши ѣсторѣа не мѣртѣрѣсеѣще, кѣм-кѣ кредѣнѣи — нѣ пѣмаѣ аѣ вѣсерѣчѣи апѣ-сене, чѣ ши аѣ челеѣ рѣсѣрѣтене пѣпъ ла кѣдереа днтѣрѣдѣеѣ гречѣщѣ ши поте ши ѣнстрѣмѣнте мѣсѣкале днтрѣвѣнѣдаѣ, каре сѣвѣ фанатѣкѣл ѣслам ѣетѣнд нѣ аѣ кѣтезат маѣ де парте ла дѣмнезеѣаска шерѣвѣре а ле днтрѣвѣнѣда. Дн тоатъ дѣмнекеа ши сѣрѣвѣтоарѣа авѣжѣм кѣптъндѣсе дн вѣсерѣ-кѣ: „Лѣздаѣи пре ел дн глас де трѣм-вѣдѣъ, лѣздаѣи пре ел дн псалтѣре ши 'н алѣзѣтъ; лѣздаѣи пре ел дн тѣмпне ши дн хоаръ, лѣздаѣи пре ел дн стрѣне ши 'н органе; лѣздаѣи пре ел дн чѣмвале вѣ-не-рѣсѣнѣтоаре ш. а. м.“

Ынѣ маѣ не зрѣмъ се кѣрѣ кѣ ачѣеа, кѣ нѣ аѣ фонд, каре е неапѣрат де лѣпѣъ ла актѣел де ѣнстѣтѣт — де знде сѣ се пѣлѣ-тѣаскѣ кѣптъторѣи ши днвѣдѣторѣл чел пентрѣ ачѣстѣа де лѣпѣъ. Дн адевѣр аста е маре недекѣъ, — аста е зна де ачеле кѣм-плѣте стѣпче опѣчѣнде, де каре дѣнкъ маѣ мѣлте пре-фрѣмоасе ши пре-фолосѣтоаре днтрѣпрѣндѣрѣи дн патрѣа поастрѣ ловѣндѣ-се аѣ пѣдѣт сѣфрѣжмарѣе де коравѣе.\*) Дар

кѣдѣва кѣптърѣдѣи харѣнѣчѣ, а кѣрор днсѣрѣчѣ-парѣ фѣ а се депрѣнде кѣ десѣвѣрѣшѣре дн кѣптърѣле вѣсерѣчѣщѣ а ле апѣсенѣлор, ка апоѣ дѣн ачеле ши дѣн челе рѣсѣрѣтене сѣ факъ зп феѣѣъ де компѣсѣрѣъ, о амѣстѣкаре дѣлче, дар потрѣвѣтъ гѣстѣлѣѣ ши рѣтѣлѣѣ рѣсѣрѣтеан. Марѣкѣл Custine дн дескрѣереа кѣлѣторѣѣѣ сале рѣсѣщѣ зѣче, кѣ дн вѣаѣа са нѣ авѣѣ чеа маѣ фрѣмос, маѣ пѣлѣдѣторѣѣ де ѣнѣмѣ, декѣт сѣнт кѣптърѣле вѣсерѣчѣщѣ реформате ка де 80 анѣ ши ѣнтонате де хорѣл кѣптърѣдѣлор дн Петерѣсѣрг. Ped.

\*) Ворѣа ачѣаста, каре ши дн славонѣе се а-флѣ: „коравѣл,“ се веде а авѣа чеа аѣнѣ-тате кѣ ѣгал. colare, че десѣатнѣъ: кѣфѣн

нічі де ачеаста пѣ тревѣе съ не дѣоріко-  
шѣм; кѣчи тарѣа пѣстрѣ воіе, дѣделепчѣ-  
неа ші зѣита лѣкраре ва дѣвѣнде ші пре  
ачест непріетеп. Кѣ ажторѣа ачестіі мо-  
рале с. трѣміі респѣндѣвом ка о плеавѣ  
міі де а тарѣа педіче ші де алді орі че  
фел де контрапі моралі. —

Іарѣ ка съ поатѣ ісворі дѣа ачест мѣ-  
сікал інстѣтѣт ла тѣтѣ паціа маі тарѣа фо-  
лос ші кѣлтѣваре де сімдіімѣтѣтѣл мѣсікал;  
аша ар тревѣі:

1. Ка пѣ пѣмаі зѣнде ші зѣнде, чі ші  
пріп тѣте четѣділе ші челе маі мічі (о-  
рашеле) ші комѣнітѣділе маі дѣнемоате  
съ се реформеѣе кѣптарѣа вісерічеаскѣ.  
Комѣнітѣділе четѣдене пе кѣм сѣнт: а  
Педеі, Тімішоареі, Арадѣлѣі, Лѣгожѣлѣі,  
Ліповеі, Орѣвѣдеі, Карансѣвешѣлѣі, Рѣ-  
шавеі ш. а. ар пѣтеа дѣ адеѣѣр лесне  
статорнічі ші сѣвдінеа аша кѣптарѣа мѣсі-  
калѣ. Ачесте локѣрі дѣпѣ ачѣеа ка тот  
атѣдіа сорі аі мѣсікалеі лѣміпѣрѣі ші ар  
ревѣрса лѣчеада спре тоате локѣріле че-  
ле де пріп преціѣр, апоі аша гѣствѣл мѣ-

сікал а дѣтредеі паціі тот маі мѣлт ші  
маі мѣлт л'ар десволта ші кѣлтѣва.

2. Фондѣл спре ачел сѣѣршіт де лі-  
псѣ ар пѣтеа лесне съ се адѣне, дакѣ мѣ-  
дѣларіі соціетѣдіі с'ар овліга спре ачест  
фѣрѣмос ші фолосіторѣс скоп а да дѣ тот  
апѣл орі че мікѣ жерѣѣ. Дѣтрѣ ачест  
моѣ скопѣл чел пѣптрѣ зѣлѣ саѣ доі дѣп-  
тре еі неажѣнс, пріп конкордіа ші фѣрѣдіа-  
ска дѣмпрезѣаре а дѣтредіі комѣнітѣдіі пе  
лесне с'ар пѣтеа ажѣпѣе.

3. Інспекціа ачестѣі інстѣтѣт ар тре-  
вѣі а се конкредѣ ла зѣп вѣрѣват, карѣ дѣ  
комѣнітѣте кѣм кѣ зелѣл, аша ші кѣ хар-  
пічіа, адекѣ кѣ мѣсікала кѣлтѣрѣ ар еші де  
фѣрѣнте. Ачѣста ка дѣмпѣтернічітѣл дѣла  
комѣнітѣте ар аѣеа пост де прецідент ал  
інстѣтѣтѣлѣі, ка карѣ ла мѣсікалеле про-  
пѣпері ші депрідері адеѣеа ар фі де фа-  
цѣ, пѣптрѣ комѣна фолосіоцѣ ші вѣпѣтѣ а  
інстѣтѣтѣлѣі с'ар дѣгрѣжі, комѣнітѣдіі де-  
спре старѣа ачѣствіа ла тімпѣл сѣѣ ар ре-  
порта, ш. а. т.

4. Дѣвѣдѣѣтор мѣсікал саѣ рецентѣ  
де кор аневоіе с'ар пѣтеа аѣла карѣ-ва дѣп-  
тре ромѣні, карѣ дѣвѣдѣѣтѣра кѣпѣтрѣі ші  
а армоніеі фѣндѣментал ар дѣделеѣео. —  
Пѣптрѣ віітор ар пѣзѣі ші де аі пострі а  
се фаче харпічі де ачѣастѣ кіетаре. — Да-  
торінда дѣвѣдѣѣторѣлѣі ар фі пѣ пѣмаі —  
тіперітеа ромѣнеаскѣ ла префіпѣтѣл тімп  
дѣ кѣптарѣа ші арта мѣсікалѣ а о дѣвѣ-  
да, чі ші ла тоатѣ дѣмѣнеѣіаска слѣжѣѣ  
кѣптарѣа а окѣрѣмі ші дѣдрѣпта.

5. Кѣді прѣочі ші тіпері де ромѣн  
се аѣлѣ, кѣрора патѣра фѣрѣмос глас а дѣ-  
рѣіт, ші карѣ оказіа ачѣаста кѣ тѣтѣ воіеа  
ар дѣтревѣінѣао, пріп карѣ ші дѣ кѣптарѣ  
ші дѣ тот рѣмѣл дѣіпѣдеі мѣсікале с'ар

дарѣ а корѣвіеі, де зѣнде се фаче: cullabile.  
Ашіждѣреа ші кѣ cullare, че дѣсеампѣ; ле-  
гѣнѣаре, дѣла culla: леагѣн, де зѣнде: cullabile  
че се поате легѣна, іарѣ коравіа е ка ші о  
алѣіе саѣ леагѣн пре карѣ'л леагѣнѣ дѣкѣчѣ  
дѣколѣ валѣріле анеі. — Се зіче піі болоза-  
пѣ. Nota: італ. bollizione, де зѣнде е негрѣ.  
піт ші: дѣмѣлзіре, вѣіере, вѣічѣне саѣ вѣ-  
ііре (а анеі) — дѣсеампѣ: клокотіре, фѣр-  
ѣере, волѣоросіре а анеі. Ашіждѣреа: „bol-  
la“ дѣсеампѣ: вѣшікѣ, вѣжкѣ де апѣ, іарѣ  
„zana“ леагѣн саѣ корѣѣ овалѣ. Челе маі  
мічі се пѣтѣск лѣнѣтре дѣла: luntre; вѣркѣ  
дѣла: arca, (де зѣнде негрѣпіт ші arcanum)  
італ. barca; чѣп ші чѣпѣѣ дѣла cymba.



пътеа кълѣва. Ръшіне дптръ адевър де тот маре ар фї, дакъ тїнерїи пострї ротъпї, — дп каре пвнем тоатъ сперареа пентрѣ вїитор — пѣ ар авеа пїчї воїе пїчї дорїре а дпвѣда тот ачеаа фъръ пїчї о платъ, пентрѣ че алте націи пѣ кавтъ къдї ванї варсъ. Ла патрѣ маї вѣртос, саѣ шї ла маї тѣлді дїотре еї ар тревѣи сїмвріе менстрѣъ (не лѣпъ) съ се рѣндѣаскъ, пентрѣ каре ар фї облигадї ла празнїче дѣмїнїчї, саѣ шї естраордїнаре сѣрѣторї вїсерїчеці къптѣрїле обїчпѣте а кълта. — Дптрѣ ачест mod am пѣтеа авеа тотдеаѣ на харпїчї къптѣрѣдї, каре дп тѣсїкалеле ачесте шкоале, ка шї птрѣ оаре каре-ва семїнарїѣ дпкъ дїп копїлрїе не дпчет дпчет с'ар десволта шї кълѣва. Аша шї маї пѣтернїк сїмдїмѣнт шї аплекаре спре тѣсїкъ с'ар пѣтеа децепта дп попор, дар шї гвѣтѣл тѣсїкал къ деалетеа тот маї тѣлт с'ар кълѣва шї повїлта. —

Пентрѣ ачеаа їзвїдїи меї фрадї ротъпї! съ лѣпѣдѣм одатъ дп лѣтѣрї дїс армонїа шї тот леїонѣл веїмор поастре слѣвїчїзнї шї преждѣде. Съ ревѣрсъм шї съ лѣдїм кът не е прїп пѣтїндѣ дп тоате пѣрдїле лѣмїна дпделенерїи шї вѣ на кълѣврѣ а сїмдїмїтелор. Съ не тїмї къ о таре шї некїлїтїтъ воїе дптрѣ тот че не ва дѣче ла вѣпѣл шї фрѣмосѣл скоп, ка съ арѣтѣм лѣмїи, къ шї дп пентѣрїле поастре дпкъ пѣ с'а стїнс сїмдѣл пентрѣ тот че е вѣп шї фрѣмос, ка дела копїмпоранїи пострї опоаре шї дела постерїтате (вртѣторїте) лавѣ шї вїне-къвѣлтаре съ мерїтѣм. Маре слѣвїчїзне ам арѣта, дакъ крѣдареа пѣмаї шї ленеа не ар авате дела мїжлоачеле ла о маї маре а націеї поастре лѣмїнаре дѣкътоаре. — Шїѣ еѣ,

къ шї алт вnde заче педѣка лѣмїнѣрїи; шїѣ стареа апѣсѣндѣ а ротъпїлор, къноск шї почїзїмѣл де каре легадї пѣ пот де-кѣт пѣпѣ ла вп лок а шї десволта шї дпайнта лїтератѣра, каре впїкъ е сѣмѣѣ-реле кълтѣрїе шї лѣмїнѣрїи орї кѣрїи па-дїи, — дпсъ пѣ тревѣїе съ десперѣм, тре-вѣїе съ лѣкрѣм къ кѣрацїѣ шї енерѣїе шї съ дптїндем — каре кът пѣтем шї не кът е дпгѣдѣїт — тѣпѣ де ажѣтор кре-скѣндеї поастре лїтератѣре шї кълтѣре па-дїонале прїп тот фелѣл де лѣкрѣрї вѣне шї фрѣмоасе, прїп сѣѣтѣрїи, дпдрептѣрї, содїетѣдї лїтераре, кѣрдї вѣне шї фолосї-тоаре шї тот фелѣл де шїїнде шї арте фрѣмоасе, апої аша вом пѣтеа дп скѣрт тїмп рѣдмплїнї ачеаа, че прїп лѣнга дор-тїре шї пелѣкраре ам пегрїжїт, шї пѣте къ шї ставїла опѣсъ вndeлор пропѣшїрїи лїтераре — маї дппѣтернїчїндѣсе ачестеа прїп копкордїе шї кѣрацїѣ — къ деалетеа де сїне дпсъ ва къдеа шї прїп ажѣторѣл лѣї Дѣмпезеѣ, кѣрѣїа тревѣїе съ не рѣгѣм, ка съ респѣде тоатъ пегѣра де не їнї-теле поастре шї окїи къцетѣрїлор съ пїї лѣмїнезе къ лѣмїна дпделенчїзнїи сале — ва ажѣде націа пѣстрѣ дп мїжлокѣл че-морлалте копнаціи але сале а vedé респ-рїнд шї лѣчїнд шї не орїзонѣл съѣ дп локѣл пестелеї де акѣм лѣчеаферѣл лѣмї-нос ал тѣлѣтїрїи сале.

Велїа. Т—ѣ.

Пентрѣ Історїа вїсерїчеаскъ прїмїрѣм де кѣрѣнд дела Бѣда вртѣторѣа дпшїїндаре дорїтѣ:

Історїа вїсерїчеаскъ а лѣї Мелетїе ар-хїепїскопѣл Атїнелор, вѣпрїнѣтѣре де про-

поведзірѣа сѡїнтеї евангелїї, а крещерїї еї, а гѡпелор, а ересврїлор, а сѡїнтелор со-  
 вѡре шї а тѣтлор челор че саѣ маї дн-  
 тѣтплат дн сѡжнта вїсерїкѣ а рѣсрїтѣ-  
 лѣї, дела днтїа еї сѣдїре шї пѣлѣ дн зї-  
 лемѡ пѡстре, фїїнд тревѣтѡре пентрѣ тот  
 православиѣкѣл (дрепт слѣвїторѣл) крещїн,  
 шї пепѣтѣндѣсѣ днлеснї а авѣа фїеш чїне  
 о асемѣнѣа їсторїе: рѣпосатѣл даскал Сте-  
 фан Комїта аѣ фѣкѣт дн лїмба гречеаскѣ  
 о прескѣртаре дїотрѣпса, пе карѣа дн а.  
 1827 о аѣ шї тїпѣрїт гречеѣе дн Пеѣца,  
 дн тїпографїа Домпѣлѣї Матеї Тратнер дн  
 Петроза, скрїїнд спре шїїндѣ, челе маї  
 тревѣїнчѡсе днтѣтплѣрї вїсерїчеѣшї, ка о  
 карте че ера де неапѣратѣ тревѣїндѣ а сѣ  
 преда де даскѣлї прїн школї. — Ачеасѣт  
 дар їсторїе кѣ воеа преасѡїнцїтѣлї мї-  
 трополїт ал Ъогровлахїї Неофїт 2-ле, саѣ  
 тѣлтѣчїт ромѣнеѣе, каре тѣлтѣчїре дѣ-  
 пѣ о черчетаре де дндестѣлѣ време, апої  
 спре а сѣ тїпѣрї аѣ вїневоїт а да вое скрї-  
 сѣ кѣ днсѣш тѣпа преасѡїнцїї сале, аша:  
 „прїїтїтѣ шї словѡдѣ есте де а сѣ тїпѣрї.“  
 Карѣа ачеасѣта днтрѣнд днтїаїш датѣ  
 дн теаскѣрїме тїпарѣлї, саѣ шї тїпѣрїт  
 2000 волѣтѣрї, каре шї дндатѣ кѣ ешїрѣа  
 де сѣпт тїпар дн кѣрѣере де дѡѣ лѣнї саѣ  
 треѣтѣ тѡте, ка зна че саѣ сокотїт (пре-  
 кѣт шї есте) тревѣїнчѡсѣ а сѣ преда прїн  
 семїнаре, вnde шї аѣ днчепѣт а сѣ пѣне  
 дн лѣкраре. Шї фїїндкѣ саѣ маї арѣтат  
 тѣлѣї дорїторї де а кѣтпѣра шї а авѣа  
 ачеасѣт фолосїтѡре карте, ам хотѣрѣт а  
 о тїпѣрї де ал доїлеа. Дар апої ка пѣ  
 кѣтѣва лїпса келѣзелелор сѣ зѣтїкнеаскѣ  
 тїпѣрїтѣл еї, саѣ сокотїт де кѣвїндѣ, ка  
 їарѣш сѣ се факѣ кѣпоскѣтѣ шї ачеасѣт  
 тїпѣрїре ч. пѣвлїк прїн ачеасѣт дншїїн-

царе, каре шї есте рѣгат сѣ вїневоїаскѣ  
 а сѣ авѡпа скрїїндѣшї фїеѣе-каре пѣтмеле,  
 порекла шї ранѣл че ва фї авѣнд, дн  
 ачеасѣт дншїїндцаре. DD. чїтїторї! кар-  
 теа ачеасѣта аѣ фост шї есте преа де тре-  
 вѣїндѣ дѣ пѣмаї челор дн сѡжнтѣл клер  
 вїсерїческ, чї шї мїренїлор: кѣчї дн трѣпа-  
 са кѣпѡѣе тот православиѣкѣл крещїн дн  
 че фел де адѣпк днтѣперек ал ересврїлор  
 сѣ афла маї пайнте лѣтмеа, шї апої дн че  
 кїп вѣлѣ шї їбїторѣл де оаменї Дѣмне-  
 зѣѡ аѣ адѣс ла лѣмїнаре шї кѣпѡшїндѣ  
 а адеврѣлѣлї. Шї тѣкаркѣ прїн чеа дн-  
 тѣїѣ а тмеа дншїїндцаре, тѣ фѣгѣдѣїсем а  
 пѣне ла сѡѣршїтѣл кѣрѣїї спре маї тѣлѣтѣ  
 тѣлѣдѣшїре а челор че о вор чїтї, вртѣ-  
 тѡреле каталѡѣе, шї апѣме: 1) Каталог  
 хропологиѣ де тоѣї папїї Ромѣї днчепѣнд  
 дела сѡ. Петрѣ апостолѣл, кареле аѣ фост  
 чел днтѣїѣ епїскоп ал Ромїї, шї пѣлѣ ла  
 чел че акѣт сѣ афлѣ папѣ дн Рома. 2)  
 Каталог хропологиѣ де тоѣї патриархїї Ца-  
 рїградѣлѣї, днчепѣнд дела сѡ. апостол Ан-  
 дреї чел днтѣїѣ кїемат, кареле аѣ фост  
 чел днтѣїѣ епїскоп ал Бізантїї (ачеасѣта  
 акѣт сѣ пѣмѣе Константинопол саѣ Ца-  
 рїград) шї пѣлѣ ла ачест де акѣт патри-  
 арх; еѣ днсѣ атѣт ла каталогѣл папїлор  
 преѣт шї ла каталогѣл патриархїлор Ца-  
 рїградѣлѣї ам арѣтат шї че днтпѣраѣї аѣ  
 фост дн Рома веке, шї апої дѣпѣ тѣта-  
 реа сказѣлѣлї днтпѣрѣїї ла Царїград, кѣдї  
 аѣ днтпѣрѣїт шї днтпѣрѣдеск шї пѣлѣ  
 дн зїѡа де астѣїї днтрѣпсѣл. Ал 3). Ка-  
 талог де тоѣї патриархїї Іерѣсалиѣтѣлѣї дн-  
 чепѣнд дела сѡжнтѣл апостол Іаков фра-  
 теле Домпѣлѣї, кареле аѣ фост чел дн-  
 тѣїѣ епїскоп ал Іерѣсалиѣтѣлѣї, шї пѣлѣ ла  
 чел че есте акѣт патриарх дн Іерѣсалиѣт.

Ал 4). Каталог de митрополиіи Бугровлахіи, ші ал 5) Каталог de митрополиіи Молдавіи. Ам маі пѣс ші о вредникъ de тóтъ лавда сѣтъвире а преаферичитѣлѣ патриарх Dositēi ал Іерзсалімѣлѣ, кѣтрѣ Атанасіе чел дін зрѣт архіереѣ ал Ардеалѣлѣ дін чеі че саѣ хіротонісіт аічі дн сѣ. митрополие а Бугровлахіи, прін каре дн 22 артиколе дї аратъ кѣм съ кѣвіне а пѣзі вісеріка ші рѣндѣелеле еї, ел днсъ аѣ прїіміт зїа дн а. 1700, пентрѣ каре воїѣ арѣта ші кондіцііле прекѣм ші іскѣлїтѣрїле апѣте а 54 протопопї, кѣдї адекъ днпрезѣнъ кѣ Атанасіе аѣ іскѣлїт ші саѣ зпїт кѣ вісеріка романо-католикъ. Ші іарѣш ла фїешче-каре митрополїт ші епіскоп дін Цара ромѣнеаскѣ ам днсемнат, ші кѣте чева дін челе че пóте тѣлцѣмі вѣгареа де сеамѣ а тѣтѣлор ромѣнілор, пѣ ам лѣсат дін ведере де а пѣне ші патриархїчеаска карте прін каре патриархїа Царїградѣлѣ аѣ дат митрополїтѣлѣ Бугровлахїи тїтлѣ де локодїітор ал Кесарїи Кападокїи, каре сказн астѣзі е-сте ал доїле ла шедере дѣпѣ патриархї. Нѣ ам лѣсат де а пѣ пѣне ші шїрѣл архїепископїлор Рѣтнїкѣлѣ ші повлѣї Северїн, ал епіскопїлор Бѣзѣлѣ ші а Ардеалѣлѣ, кѣ арѣтаре де че лѣкрѣрї фолосїтóре цѣрїї ші вісерїчїї, аѣ фѣкѣт ші аѣ лѣкрат фїеш-каре. Не лѣпгѣ ачестеа ам пѣс ші зп каталог де тóте кїновїіле, тѣпѣстїрїле ші скїтѣрїле дін Цара ромѣнеаскѣ днкіпате ші неднкіпате кѣ арѣтаре ла че лок сѣпт днкіпате, прекѣм ші дн че жѣдец, саѣ ораш съ афлѣ. Дѣпѣ тоате ачестеа, Domnїї мїеї! акѣм ла а доа а еї тїпѣрїре дѣпѣ дрептѣл че аре зп скїїтор, де а маї дндрепта ші а аѣвога скїерїле

сале ла челелалте едїге, не ачел темеїѣ ші еѣ тѣ фѣгѣдѣсск а маї аѣвога кѣтева щїїнде прїчїнїтóре де тѣлцѣміре Domnїїлор воастре, прекѣм шїрѣл преа-феричїдїлор патриархї аї Александрїи, днчепѣнд де-ла сѣ. апостол ші евангелїст Маркѣ, ші пѣпѣ ла чел че астѣзі пѣстореще ачест сказн. Асеменеа ші шїрѣл преа-феричїдїлор патриархї аї Антїохїи днчепѣнд дела сѣ. апостол Петрѣ ші пѣпѣ ла ачест че пѣстореще астѣзі сказнѣл ачеста, днсемнат ла фїешкаре дін патриархї ші кѣте чева вѣгѣрї де сеамѣ. Нѣ соботеск а фї де прїсос де воїѣ аѣвога ші зп каталог де тоате митрополиїле, архїепископїїле ші епіскопїїле сѣпѣсе астѣзі патриархїческѣлѣ а тоатѣ лѣтеа сказн, ші ла каре днтрѣпселе съ днтїтѣлеазѣ архїереї преа-чїнстїдї шї ексархї, ші ла каре пѣмаї преа-чїнстїдї, прекѣм ші де митрополиїле ші епіскопїїле сѣпѣсе ла челелалте треї патриархїи. Прецѣл кѣрдїї кѣ тоате адаосѣрїле аїчі днсемпате есте 2 ф. арц. саѣ 6 сѣандї днтредї. Банї съ вор рѣспѣнде кѣнд вор прїїмі DD. авонадї картеа. Есте дар рѣгат атѣт сѣїндїтѣл клер вісерїческ, прекѣм ші чїнстїдїї воерї ші днтрѣп кѣзѣпт тот православноїкѣл кредїїн аш арѣта вѣпавоїндѣ чеа пентрѣ віпеле овѣсск, кѣ де а съ препѣтѣра ла ачестѣ тѣлт фолосїтоаре карте, а кѣрїа аѣводїрї сѣпт преа-їнтересанте, ші каре днтѣедї датъ съ даѣ дн тїпар. Слова тїпарѣлѣ есте чеа веке ромѣнеаскѣ, кѣ каре саѣ тїпѣрїт ші ачестѣ днщїїндаре. Нѣтеле DD. авонадї ші сѣта кѣрдїлор че ва лѣа фїешче-каре съ вор трече ла сѣжршїтѣл кѣрдїї.

Авѣл 1846. Лѣна Септемврие 28.

Александрѣ Цїаноглѣ Лесвїодакс,  
пѣхарнїк.